

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio XI. Utrùm in potestate reprobi sit non prædestinari, aut reprobari ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

& potest dici, habere suam prædestinationem, prout infra dicemus.

189. Argues 4. Nemo fuit prædestinatus, nisi Deo vocanti consentiens; sed in potestate hominis est consentire, ut definitum est in Trid. sess. 6. cap. 5. & can. 4. ibi: *Liberum hominis arbitrium à Deo motum, & excitatum aliquid cooperari assentiendo Deo excitanti, atque vocanti, & posse dissentire, si velit*; ergo etiam in potestate hominis est se prædestinare. Respondeo in potestate hominis esse consentire in sensu diviso, & præcendendo à præscientiâ, quâ Deus certissimè novit, fuisse consensurum, si eitalis vocatio cum talibus circumstantiis tribueretur; non autem in sensu composito, præsupposita Dei præscientiâ, sic enim non potest non consentire, neque in sua est potestate, ut non sit prædestinatus, cum ejus prædestinatio supponat illam præscientiâ, quam homo non potest tollere, neque impedire, ne Deus utatur illâ scientiâ.

190. Argues 5. Positis, aut sublatis effectibus prædestinationis, ponitur, aut tollitur prædestinatio; sed in hominis potestate, suppositâ divinâ gratiâ, sunt plurimi prædestinationis effectus; siquidem in ejus potestate sunt omnia pietatis opera præcedentia, aut subsequencia justificationem; ergo etiam in ejus potestate, suppositâ divinâ gratiâ, est ipsa illius prædestinatio. Respondeo negando consequentiam juxta ea, quæ supra diximus num. 188. nam cum ipsi effectus sint in potestate hominis dependentes ab alienâ potestate, nempe Dei, qui potest illum inclinare, ut liberè cooperetur ad illos, aut permittere, ut non cooperetur, non dicuntur esse in potestate hominis simpliciter, & absolute, sed ad plurimum secundum quid; & sic etiam est in ejus potestate ipsa prædestinatio.

191. Argues 6. Omnis, & solus homo, qui salvatur, est prædestinatus; sed quilibet homo baptizatus habet in sua potestate salvari; ergo etiam prædestinari. Respondeo minorem esse veram, suppositâ Dei gratiâ præveniente, & adjuvante: ut autem prædestinatio sit in potestate hominis, non potest supponere hujusmodi gratiam, cum hæc debeat supponere ipsam prædestinationem, cujus est effectus; sicque consequentia argumentum non bene inferitur, quia non potest in ea poni hujusmodi limitatio.

192. Dico 2. Prædestinatio est in potestate prædestinati secundum quid, & improprie loquendo. Ita P. Ruiz, P. Alarcon. supra cit. & alii. Probatur primò ex dictis præcedente conclusione, quæ hanc videntur probare. Secundò, ex illo Ecclesiast. 15. ibi: *Apposui tibi aquam & ignem; ad quod volueris, porrige manum tuam. Ante hominem vita, & mors; bonum, & malum, quod placuerit ei, dabitur illi*: Unde Sancti Patres inferunt, esse in libera hominis potestate obtinere salutem; non simpliciter, & absolute, ut supra probavimus; ergo secundum quid, & improprie.

193. Probatur tertio autoritate Sanctorum Patrum, ex Clemente Romano Epist. 3. de Officio Sacerd. *Al initio, ait, duo regna statuit Deus, & potestatem dedit unicuique hominum, ut illius regni fiat portio, cui se ad obediendum ipse subjecerit*. Et D. Chrysostom. hom. 19. in Gen. *Necessitatem, inquit, non imponit, sed congruis remediis appositis, totum in egrotantis sententiâ situm esse permittit*. Et hom. 22. in Gen. docet. *In nostra potestate totum post gratiâ Dei esse relictum*. Et D. Justin. Martyr q. 9. *In nostra, inquit, potestate est esse castos, aut fornicatores*.

Ad agendum dedit nobis Deus vires, sed eas subjecit potestati propositi. Et D. Prosper. in Sentent. ex Aug. sentent. 205. *Potest, inquit, homo invitus amittere temporalia, nunquam verò, nisi volens, perdit æterna*. Ex quibus constat esse in potestate hominis prædestinari, sive salvari; non simpliciter, & absolute, ut probavimus; ergo secundum quid, & improprie, ut intendimus.

194. Probatur quarto ratione, quia perseverantia in gratia ita reciprocatur cum prædestinatione, ut illâ posita, aut sublata, ponatur, aut tollatur prædestinatio; sed illa perseverantia est in potestate hominis, saltem secundum quid, ut patet ex illo ad Rom. 11. *Vide ergo bonitatem, & severitatem Dei; in eos, qui ceciderunt, severitatem: in te autem bonitatem Dei, si permanseris in bonitate; alioquin & tu excideris*. Unde D. Aug. lib. contr. Adimantum cap. 27. *In nostra, inquit, potestate esse, ut vel inferi bonitati ipsius, vel excidi severitate mereamur*; ergo etiam sic est in hominis potestate ejus prædestinatio.

SECTIO XI.

Utrum in potestate reprobis sit non prædestinari, aut reprobari?

195. **D**ICO 1. Non est in potestate reprobis non prædestinari, sive sermo sit de negatione prædestinationis ad gratiam, sive de negatione prædestinationis ad gloriam. Ita P. Ruiz d. 55. sess. 4. n. 3. & alii. Probatur primò, quia in potestate prædestinati non est prædestinari, ut diximus; ergo neque in potestate reprobis erit non prædestinari, cum sint immediate opposita; oppositorum autem eadem est ratio, ut patet ex Aristot. lib. 3. Ethicor. cap. 5. ibi: *Quibus in rebus nostra in potestate situm est agere, in eis & non agere: & in quibus non agere, in eis & agere*.

196. Probatur secundò, quia in potestate reprobis non est impedire Deum, ne illi tribuat vocationem congruam ad poenitentiam, & ad perseverantiâ in gratia, quâ Deus faciat, ut liberè velit & operetur quicquid requiritur ad suam prædestinationem: neque determinare Deum, ut permittat illius peccata, & obstinationem in illis, quibus impediatur ejus salus, & prædestinatio; ergo non est in illius potestate non prædestinari.

197. Probatur tertio, quia prædestinare est in solâ potestate Dei simpliciter, & absolute; ergo etiam non prædestinare; siquidem utriusque oppositi potestas eodem modo tribuitur Deo. Rom. 9. ibi: *Annon habet potestatem figulus lutî ex eadem massa facere aliud vas in honorem, aliud autem in contumeliam?* Confirmatur, quia in potestate reprobis non est impedire Deum, ne ei tribuat prædestinationis effectus, nempe talem vitæ longitudinem, aut brevitatem, talem indolem, ingenium, doctrinam, magistros, reliquaque adjutoria, sive naturalia, sive supernaturalia, quæ sunt prædestinationis effectus; ergo etiam in potestate reprobis non est impedire suam prædestinationem, sive non prædestinari.

198. Dico 2. In potestate reprobis est magis secundum quid, ut non prædestinetur, quàm est in potestate prædestinati secundum quid, ut prædestinetur. Ita P. Ruiz d. 55. sess. 4. n. 6. Probatur, quia operationes liberæ, quibus adultus impedit suam prædestinationem, qualia sunt peccata, sunt ab eo totaliter

totaliter; siquidem Deus non est author, neque causa peccati, etiam quoad ejus materialitatem, ad quam concurrat quasi coactus ex munere causæ Universalis, prout supra diximus: operationes autem liberæ, quibus aditus suam prædestinationem promovet, sunt ab ipso prædestinato, & simul à Deo ut à causa principali; ergo magis est in potestate reprobi secundum quid, ut non prædestinetur, quam in potestate prædestinati, ut prædestinetur.

199. Dico 3. In potestate reprobi non est reprobatio negativa. Ita *P. Ruiz* proximè n. 7. Probatur primò ex hæcenus dictis in hac Sectione. Secundò, quia reprobatio negativa, prout supra diximus, nihil aliud est, quam negatio prædestinationis; sed hujusmodi negatio prædestinationis, sive non prædestinari, non est in potestate reprobi, ut diximus; ergo neque in ejus potestate est reprobatio negativa. Adverte tamen, si dicamus, hujusmodi reprobationem negativam, sive non electionem, deferre secum vocationem non congruam; tunc talis reprobatio est in manu ipsius reprobi; siquidem cum sit in illius manu facere eam vocationem non congruam, etiam in illius manu est ipsa reprobatio negativa.

200. Dico 4. In potestate reprobi est sua reprobatio positiva. Ita *P. Ruiz* proximè, & alii. Probatur, quia reprobatio positiva est decretum puniendi; sed hoc provocare, aut impedire est in potestate reprobi; siquidem tale decretum à Deo non ponitur, nisi post prævisa peccata absolute futura; in potestate autem reprobi stat ponere peccata, sive demerita; ergo etiam in ejus potestate est ejus reprobatio positiva.

201. Quæres tamen hic primò: Utrum possint absolute proferri hujusmodi propositiones: *Prædestinatus potest damnari: Reprobatus potest salvari*? Affirmative. Ita *P. Tanner*. d. 3. q. 6. dub. 3. n. 6. *P. Ruiz* d. 55. sect. 5. an. 4. & alii. Probatur, quia in propositionibus absolute prolatis, subiectum supponit tantum pro significato materiali specificativè sumpto, nempe pro Petro sustentante formam, & non pro illo cum ipsa forma reduplicativè; sed de eodem homine sic materialiter, & specificativè sumpto potest verificari, aut prædestinatio, aut reprobatio, cum ad quamlibet earum sit liber; ergo &c. Probatur minor, quia illa: *Prædestinatus potest damnari*: efficit hunc sensum: qui prædestinatus est, si consideretur secundum se, non attendendo ad prædestinationem, potest damnari: & illa: *Reprobatus potest salvari*: efficit hunc sensum: qui reprobatus est, si consideretur secundum se, non attendendo ad reprobationem, potest salvari; sed in his sensibus non possunt non esse veræ; siquidem sumuntur in sensu diviso à prædestinatione, & reprobatione, quatenus solum loquimur de homine specificativè præcindendo ab ejus prædestinatione, aut reprobatione: non autem in sensu composito, ac reduplicativè, quatenus loquamur de ipso homine quæ prædestinato, aut reprobo; ergo &c.

202. Dices: *D. Fulgent. lib. de Fide ad Petr. cap. 35.* absolute dicit: *Firmissime tene, & nullatenus dubites, nec perire posse aliquem eorum, quos Deus prædestinavit ad regnum celorum, neque quemquam eorum, quos non prædestinavit ad vitam, ulla posse ratione salvari.* Et *D. Aug. in Enchirid. cap. 103.* *Neceesse est, inquit, saluum fieri, si voluerit Deus.* Idem habet *D. Greg. in 1. Regum lib. 5. cap. 4.* & *D. Ambros. ad Rom. 9.* ex quibus, & aliis testimoniis Sancto-um Patrum videtur constare, prædestinatum non posse

damnari, neque reprobum salvari. Respondeo hos, sicut & alios Patres, locutos fuisse in sensu composito, sive de necessitate consequente, aut de infallibilitate: non autem in sensu diviso, & de necessitate antecedente; licet enim in illis acceptionibus, neque prædestinatus possit damnari, neque reprobus salvari; possunt tamen in istis, ut diximus, idque sine læsione libertatis, cum tales suppositiones supponant ipsam libertatem, & solum sint consequentes.

Quæres secundò, qualisnam sit ordo decretorum Dei circa prædestinationem, & reprobationem? Advertes primò ad melius distinguendos ordines prædestinationis, ac reprobationis divinarum, necessarium esse quadam rationis signa ordinare inter ipsa decreta divina, quæ tam ad prædestinationem, quam ad reprobationem spectant; non quod hujusmodi decreta talem ordinem habeant inter se, cum omnia sint in Deo ab æterno; inter illa autem, quæ sunt ab æterno, nullus datur ordo prioritatis, aut posterioritatis, cum sint simul; sed quia talem ordinem desumunt quoad nos ab objectis; sicut enim ipsa decreta, licet in se sint idem à parte rei, attamen quoad nos sumunt ab objectis pluralitatem: ita etiam, licet à parte rei sint simul, attamen quod nos ratione objectorum possunt considerari per prius, & posterius.

Advertes secundò, diversas esse de hac re Doctorum sententias, prout de ordine, & processu prædestinationis, & reprobationis varii variè sentiunt juxta ea, quæ hæcenus diximus toto hoc tractatu. *P. Vasq. d. 49. num. 43.* juxta suam sententiam constituentem prædestinationem ad gloriam post prævisa merita, alium signorum ordinem constituit. Alium similiter constituunt alii, inter quos est *P. Less. de perfect. Divin. lib. 14. cap. 2. n. 49.* utrumque tamen rejicit *P. Tanner. d. 3. q. 5. dub. 10. à n. 5.* & alium sibi assignat signorum ordinem circa prædestinationis decreta loco cit. à n. 11. Sicut etiam rejecto signorum ordine circa reprobationis decreta, quem sibi assignat *P. Molin. hic q. 23. art. 5. d. 3.* alium sibi approbat *P. Tanner. d. 3. q. 7. dub. 4. à n. 7.* His tamen omisiss, quæ videri possunt apud *P. Tanner. cit.* hunc signorum ordinem, tam circa prædestinationis, quam reprobationis decreta statuimus.

Vidit Deus in æternitate per Scientiam Mediam hunc mundum in esse conditionato secum dicens: Si creavero mundum, & in eo Angelos, & homines ordinatos ad gloriam, peccabunt aliqui ex Angelis, & eorum suasionem peccabit Adamus, & in illo omnes ejus posterius, & ego Misericordia motus mittam Filium meum hominem factum in remedium generis humani, in cuius Filii sui Incarnatione ita complacuit, non per modum propositi, sed simplici complacentiâ, ut ex tali complacentiâ se determinaverit ad ponendum ipsum mundum in esse absoluto per decreta efficaciam dicens: *Volo creare mundum*: & sic incepit per hujusmodi signa.

In primo signo efficaciter intendit ut finem gloriæ suam accidentalem per creationem ipsius mundi consequendam juxta illud: *Univerſa propter semet ipsum operatus est Dominus.* In secundo signo elegit, ut medium ad ipsam gloriæ consequendam, creare ipsum mundum, in eo Angelos, & homines ad gloriæ ordinatos; volendo voluntate generali inefficaci, omnes illos salvos fieri; deditque Angelis efficaciter gratiam in sua creatione: imò & Adamo constituendo illum caput omnium

omnium aliorum hominum morale ad transfundendam in eos ipsam gratiam originalem, si servasset præceptum, quod ei imponebat; aut eam sibi, & aliis amittendam, si illud violasset: dedit tamen hanc primam gratiæ collationem, non ex illa intentione gloriæ inefficaci, sed ex efficaci intentione suæ gloriæ accidentalis, aliisque finibus, quos ipse scit, & nos ignoramus.

107. In tertio signo elegit Angelos bonos efficaciter ad gloriam in effectu consequendam per merita Christi Domini jam tunc prævisa in esse conditionato, dando eis auxilia congrua ad perseverandum in gratia: & reprobavit negativè Angelos malos, negando eis auxilia congrua, & permittendo eorum peccata; hoc autem fecit in hoc tertio signo, quia cum sit promptior ad miserendum, quam ad deferendum, prius debebat supponere ipsos Angelos malos in eo secundo signo electos cum bonis, saltem inefficaciter ad gloriam, quam illos in hoc tertio signo defereret, reprobando eos negativè.

108. In quarto signo vidit ipsorum Angelorum malorum peccata jam in esse absoluto, permisitque, quod illi ex hominis invidia, & odio ipsiusmet Dei, tentarent Adamum, & ejus peccatum permisit. In quinto signo vidit ipsum peccatum Adami jam in esse absoluto, & efficaciter intendit quantum est ex se, licet solum inefficaciter, quantum est ex parte hominum, eorum, totiusque generis humani redemptionem, & universalem omniam salutem.

109. In sexto signo decrevit Christum venturum, (per unam tamen actionem præternaturalem independentem à Matre,) ut omnium hominum redemptorem, & salvatorem, omniumque caput morale: imò & Angelorum quoad illustrationes, illuminationes, imperium circa hominum custodiam, & similia, revelando tam Angelis in via, quam primis parentibus ante peccatum, ipsius Christi adventum; ac tandem efficaciter intendit gloriam accidentalem ipsiusmet Christi ex illa hominum redemptione, hanc applicando ad illam in effectu consequendam.

110. In septimo signo ex meritis Christi jam prævisis in esse absoluto, & ab ipso Christo specialiter applicatis, elegit efficaciter ad gloriam omnes homines prædestinatos simul cum primis parentibus, & Virgine Sanctissima, dedit Angelis bonis auxilia congrua, ut perseverarent in gratia, & illam per fidem, actus amoris, obedientiæ, ac similes augerent; tandem eos constituit gloriæ possesores, rejiciendo in posterioritate Angelos malos, eosque propter eorum peccata detrudendo ad inferos.

111. In octavo signo ex ipsius Christi meritis decrevit anticipationem Incarnationis, postea in effectu per merita Virginis Sanctissimæ, & Sanctorum Patrum consequendam, statuens quod Christus infans nasceretur ex Matre, eligendo Virginem Sanctissimam ad hanc Maternitatem per suæ merita in effectu consequendam, & liberando illam à macula, imò & à debito proximo peccati originalis secundum diversas sententias assignantes diversum modum pacti cum Adamo celebrati, prout alibi diximus in Metaphysica, & suo loco dicemus; dando ipsi Virgini Sanctissimæ gratias, & alia dona juxta dignitatem, & excellentiam tantæ Matris; & simul omnibus aliis electis auxilia efficacit ad gloriam in effectu per sua propria merita consequendam, id petente Christo Domino, & sua merita applicante. Elegit tamen Virginem

Sanctissimam ad Maternitatem ante ejus, & aliorum prædestinatorum electionem ad gratias congruas, & merita. Et ratio est, quia cum Maternitas esset finis medius, debebat statim intendi post electionem ad finem ultimum creatum, nempe ad gloriam, & ante media, id est ante merita; & cum homines non deberent prius eligi ad ipsa media, quam Virgo Sanctissima, hæc fuit etiam electa ad Maternitatem ante electionem aliorum prædestinatorum ad ipsa media.

In nono signo prævisis in esse absoluto peccatis finalibus omnium reprobatorum protulit sententiam finale excludendo eos positivè à regno, & detrudendo illos ad inferos. Hæc omnia sic fuerunt ab æterno decreta, & sic postea in tempore executioni mandata, applicantibus suo ordine singulis illis decretis Omnipotentiam Divinam, utpotè quæ omnia fuerunt efficacit. Advertes tamen hæc esse præcipua signorum signa, quæ adhuc in se sunt divisibilia, & continent alias dispositiones divinas, juxta quas possent in alia signa dividi; quorum divisiones omitto, nè infinitus sim, & quia hæc sufficiunt ad ea, quæ hæctenus diximus, intelligenda, sicque in mente retinenda, ut facilius intelligantur.

S E C T I O XII.

De Libro Vitæ.

QUAM in Scriptura variis in locis mentio fiat de Libro Vitæ, sitque res maximè affinis prædestinationi, idè D. Thom. hic q. 24. quæstionem de illo specialem instituit tanquam prædestinationis materiæ appendicem. Disputant igitur de libro Vitæ Expositores positivi, quia præcipuè ad positivam Theologiam pertinet hujus quæstionis expositio, ideoque à pluribus Scholasticis prætermittitur ut ab *Scor. Henrico. Gregor. Gabr. Marfil.* & aliis; accuratè tamen tractatur à Theologis positivis ad libros *Exod. 32. Daniel. 12. Luc. 10. Apoc. 3. & 17.* præsertim à *P. Ribera Apoc. 3. P. Pererio in Daniel. lib. 15. & ad Rom. d. 4. & Apoc. 3. d. 7. 8. & 9. L. Lorin. in Psal. 68. vers. 29.*

De libro Vitæ agunt etiam ex Scholasticis *Alex. 1. p. q. 33. Albert. 1. p. q. 69. D. Thom. hic loco cit. & de Verit. q. 7. art. 5. 6. & 7. & in 1. dist. 40. q. 1. & in 3. dist. 31. q. 1. art. 2. D. Bonav. in 4. dist. 43. art. 2. Durand. in 1. dist. 40. q. 1. Major, dist. 41. q. 2. Ricard. in 3. dist. 31. art. 2. P. Soar. lib. 1. de prædest. cap. 20. P. Vâsq. 1. p. q. 24. in comment. P. Ruiz d. 69. per totam. P. Præposit. 1. p. q. 24. P. Valent. 1. p. q. 24. punct. 1. 2. & 3. P. Alarcon tr. 4. d. 6. cap. 3. P. Compton. tom. 1. d. 46. sect. 1. & alii. Sit igitur.*

Difficultas 1. Quid hic significet liber vitæ? Advertes primò, librum Vitæ, scribi, aut deleri de libro Vitæ, sumendum esse metaphoricè, sive in sensu metaphorico; siquidem liber propriè, & sine metaphora dictus, est quid corporeum, & artefactum quoddam characteribus ad placitum significantibus exaratum ad memoriam refricandam, quæ omnia repugnant divinæ Notitiæ, & Præscientiæ, quæ est in præsentī liber Vitæ, ut infra dicemus.

Advertes secundò, hoc nomen liber etiam metaphoricè sumptum aliquando poni in Scriptura absolutè, & sine addito, ut *Daniel. 12. ibi: In illo tempore salyabitur populus tuus, qui inventus fuerit*